

Jack London i les criatures de l'abisme

GETTY

JOAQUIM ARMENGOL

Ignoro si encara es llegeix el gran John Griffith Chaney (1876-1916), més conegut com a Jack London, aquest meravellós, prolíx i vibrant escriptor professional que al llarg de setze anys va escriure una cinquantena de llibres, alguns d'inoblidables, com *La crida del bosc*, *Taló de ferro* o *Martin Eden*.

Cal conèixer una mica la seva biografia per poder parlar de *La gente del Abismo*. London va ser un home radical que es va fer a si mateix, un militant socialista, un revolucionari preocupat per les injustícies socials i la misèria, molt llegit per la classe obrera. Un autodidacte que es va fer ric amb l'escriptura, que es va formar a les biblioteques públiques i que va haver de deixar els estudis universitaris per falta de diners. La seva peripècia vital és una

aventura fascinant plena d'excessos i paradoxes. D'oficis en va fer molts: mariner, enllaunador, peó en una central elèctrica, moliner, contrabandista d'ostres, estibador, granger...; però el més destacat va ser aquest esperit aventurer que el va arrossegar a vagar pels EUA, el Canadà, Alaska, el Japó, la Polinèsia... És d'aquestes moltes experiències –de ser explotat com a obrer, de passar fred i gana, de demanar almoïna i ser expulsat de pobles i ciutats per rodamón i malfactor, de ser empresonat i de viatjar pel món– que pren consciència de les pèssimes condicions en què viu la classe obrera, els immigrants, els vagabunds, les dones, els nens, els mariners, etc. D'aquesta vida salvatge, dura i excitant neix l'escriptor d'èxit.

L'escriptura de Jack London deriva de la seva vida, d'un talent innat, de les ganes de fer diners i d'una extraordinària habilitat per transmutar la vida en literatura. El 1902

es disfressa de mariner amb la intenció de passar unes quantes setmanes a l'East End de Londres, i pot viure d'aquesta manera, i de primera mà, les misèries de la capital d'aquell resplendent Imperi Britànic. El resultat d'aquesta crònica inenarrable és *La gente del Abismo*. "Poder veure les coses per mi mateix": aquesta és la seva intenció. London volia saber com vivia aquella gent, per què vivien en aquell lloc tan infecte i què els motivava a viure. Per això trepitja les cases d'aquelles criatures de l'abisme, dorm al carrer, als albergs públics i als hotels per a pobres, menja i beu a les tavernes, respira durant setmanes l'aire viciat i copsa tota mena de drames personals.

Vides destrossades

El relat és esfereïdor, vivíssim, perquè London es converteix en un investigador social que mostra la tragèdia des de dins, la viu i la pateix com molts; però la comprèn, l'explica i n'assenyala les causes com ningú. Il·lustra com l'atzar, l'infortuni i l'imprevist destrossen la vida de la gent. Fins i tot exposa les estadístiques de mortalitat de l'època, que són esborronadores. I tota aquesta degradació humana l'encara a la fastuosa coronació del rei Eduard VII; mentre ressonen les eixordadores trompetes reials pels carrers curulls de banderoles, visques i gent, a l'East End hi gemegen els famèlics moribunds. Hi ha molta humanitat en la mirada de London, ell que advocava per la formació de les classes treballadores, per la justícia i la dignitat, per una societat on tots els seus ciutadans tinguessin assegurada una vida noble i decent; per això les seves paraules denuncien la societat hipòcrita que condemna i explota els pobres que ella mateixa crea i perpetua.

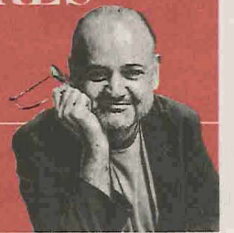
L'escriptor va viure només 40 anys. Una nit de novembre del 1916 va decidir prendre una dosi letal de morfina i d'atropina. Potser havia descobert que res frustra tant l'home com l'èxit. Qui es pot resistir a Jack London? ♦♦

LA GENTE DEL ABISMO
JACK LONDON
GATOPARDO
TRADUCCIÓN
DE JAVIER CALVO
290 PÁGS. / 20,90 €

L'ESCUMA DE LES LLETRES

LLUÍS A. BAULENAS

Autoedita't, que el món s'acaba

Aquesta setmana s'ha celebrat Lliber a Barcelona, la gran fira hispànica internacional del llibre, on s'ha parlat de tots els temes d'actualitat del sector amb molt de rigor i professionalitat, sobretot els referits al futur. N'hi ha un que l'han tractat molt de passada quan, segons la meua modesta opinió, és un dels fenòmens més en auge ara mateix: l'autoedició. Autoeditar-se, tal com es pot deduir, vol dir editar-se un mateix. Fins a l'arribada del món digital, s'autoeditaven les persones, entitats, etc. que, per la causa que fos, no volien passar pel tràngol clàssic de cercar una editorial per als seus treballs. Decidien tirar pel dret i encarregaven el llibre. Diferents empreses l'hi dissenyaven, l'hi corregien, l'hi publicaven i fins i tot el distribuïen a determinades llibreries on creien que era susceptible de tenir unes quantes vendes. L'autor pagava el cost de tot plegat, acabava amb una habitació de casa plena dels seus llibres, que anava regalant per Nadal i Reis a amics i coneguts, i aquí s'acabava la cosa.

FES-TE UN 'SELFIEBOOK'

Avui en dia, amb la irrupció de les plataformes digitals de venda, això ha canviat: qualsevol pot editar-se ell mateix el llibre. La informàtica et dona totes les eines perquè en dissenyis la coberta, en facis la maqueta, etc. Després, només l'has de dur a una plataforma com Amazon, que te'l penja a la seva llibreria digital sense fer preguntes i a canvi d'un percentatge de vendes. Llibertat absoluta, doncs. Problema? Doncs que això, que tot i ser una epidèmia, conceptualment no és greu, esdevé perillós perquè es prescindeix d'una mínima tutela de qualitat. Un pot estar convençutíssim que ha escrit la millor de les novel·les, que no li cal ningú que li digui res i la penja directament a Amazon. Si no va bé, la culpa és del món, no seva. I en farà una altra. Fins que la xarxa rebenti. La gent es fa selfies i les penja a internet. D'altra gent es fa novel·les i també les hi penja. Però atenció, el que no passaria de ser, tret d'excepcions, un perdonable exercici d'autocomplacència i de manca de paciència i rigor, pot amagar un diamant en brut. I les editorials ho saben i ja s'han posat a ensumar a veure si el troben. En parlarem un altre dia. ♦♦

L'APARADOR

ARA

FICCIO

Los cuatro libros
YAN LIANKE
G. Gutenberg

Yan Lianke és un dels noms de referència de la literatura xinesa contemporània. A *Los cuatro libros* situa el lector a la dècada dels 50 i aborda la reclusió de centenars de milers de persones en els anomenats "camps de reeducació", preàmbul d'una gran epidèmia de fam.

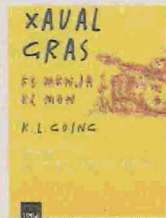
INFANTIL

El llop fa vaga
C. PERNAUDET
Ed. Joventut

El llop ha desaparegut de tots els contes perquè està cansat de fer sempre de dolent. Els tres porquets, la Caputxeta Vermella i la cabra del senyor Seguin convoquen una assemblea per buscar una solució. Aquesta és l'original proposta de Christophe Pernaudet i l'il·lustrador Sébastien Chebret.

JUVENIL

Xaval gras es menja...
K.L. GOING
Ed. 1984

Troy Billings té disset anys, pesa 134 quilos i està a punt de suïcidar-se al metro, però el salva Curt MacCrae, un geni de la guitarra que ha deixat penjats els estudis i que se l'emporta al seu grup com a bateria. Això li canviarà la vida. Going ha escrit un cant d'amor a la música i l'amistat.